

LYTIŠKAI PLINTANČIOS INFEKCIJOS (LPI)

Lytiškai plintančios infekcijos (LPI) – tai infekcijos, sukeltos bakterijų ar virusų ir perduodamos vieno asmens kitam lytinių kontaktų metu.

Lytiniai kontaktai – tai ne vien lytiniai santykiai, bet ir bučiniai, oraliniai, analiniai santykiai, taip pat sekso reikmenų naudojimas. Kai kurios LPI gali plisti kontakto su oda metu ar būti perduodamos iš motinos kūdikiui gimdymo ar žindymo krūtimi metu.

Dažnai LPI užsikrėtę asmenys nejaučia jokių simptomų. Užsikrėtęs asmuo gali pastebėti simptomus, kurie greitai pranyksta arba LPI požymiai gali pasireišti po keleto savaičių, mėnesių ar net metų. Dažniausiai pasireiškiantys LPI požymiai:

- ⦿ niežėjimas ar bėrimas, paraudimas;
- ⦿ skausmas lytinių organų srityje;
- ⦿ skausmas šlapinantis, neskaidrus, stipraus kvapo šlapimas;
- ⦿ žaizdelės ar pūslelės ant lytinių organų arba aplink juos, prie išangės ar burnoje;
- ⦿ spazmai, maudimas pilvo srityje;
- ⦿ kraujo pasirodymas po lytinių santykių, išskyros iš šlapimo ar lytinių organų;
- ⦿ genitalijų karpos.

SIFILIS yra rimta, tačiau pirminiuose ligos vystymosi etapuose antibiotikais pagydoma liga. Liga pasireiškia bėrimais lyties organuose, plaukuotoje galvos dalyje, burnos gleivinėje. Negydoma infekcija sukelia skausmus sąnariuose, plaukų slinkimą bei kepenų uždegimą. Vėliau sifilis paveikia nervų sistemą, širdį bei kauklus, paskutinėje ligos stadijoje žmogus susergera psichine liga arba paralyžiumi. Šia liga gali būti užkrečiamas infekuotos motinos vaisius.

CHLAMIDIOZĖ yra dažnai pasitaikanti infekcija, kurią sukelia bakterija. Ja užsikrėtus dažnai nebūna jokių simptomų. Jeigu jie pasireiškia, dažniausiai jaučiamas skausmas pilvo srityje, atsiranda deginantis pojūtis šlapinantis. Negydoma liga gali sukelti šlapimtakio, gimdos kaklelio, išeinamosios angos gleivinių, akių junginės uždegimus, nevaisingumą, pažeisti sąnarius.

GONORĖJĄ sukelia bakterija, gyvenanti lyties organų, akių, gerklės, išeinamosios angos gleivinėje. Simptomai pasireiškia praėjus 3–5 dienoms po infekcijos patekimo į organizmą. Dažniausiai atsiranda pūlingų išskyrių ir skausmas šlapinantis, kartais nepastebimi jokie ligos simptomai. Laiku nediagnozuota ir negydoma liga progresuoja ir gali sukelti nevaisingumą.

ŽIV – žmogaus imunodeficito virusas, naikintis žmogaus imuniteto ląsteles, saugančias organizmą nuo bakterijų, virusų, grybelių, pirmuonių. ŽIV infekcija plinta trimis būdais: **1. Per nesaugius lytinius (vaginalinius, oralinius, analinius) santykius. 2. Per kraują, naudojant užkrėstas adatas, instrumentus. 3. ŽIV infekuota motina gali virusą perduoti savo kūdikiui nėštumo, gimdymo arba žindymo krūtimi metu.**

Paskutinė ŽIV infekcijos stadija vadinama **AIDS** – įgytu imunodeficito sindromu. Liga būna be simptomų ir išlieka visam gyvenimui, tačiau laiku pradėjus gydymą tampa beveik neužkrečiama lytinių santykių metu, o gyvenimo trukmė beveik nepakinta.

KAIP IŠVENGTI LPI?

100 % veiksmingas būdas apsisaugoti nuo LPI yra visiškas susilaikymas nuo lytinių santykių. Ištikimybė pagrįsti santykiai su vienu partneriu taip pat laikomi saugiais.

Kitas būdas apsisaugoti nuo LPI – prezervatyvų naudojimas.

Taip pat verta reguliariai apsilankyti pas bendrosios praktikos gydytoją, dermatologą, venerologą, ginekologą ar urologą, atlikti laboratorinius tyrimus. Bakterijų sukeltą LPI galima išgydyti vaistais (antibiotikais ir kitais antimikrobiniais preparatais).

Nenustatytos ir laiku negydomos LPI gali sukelti nevaisingumą, persileidimą, infekcijos gali būti perduodamos vaikui!

KAM IR KADA REKOMENDUOJAMA PASITIKRINTI DĖL LPI?

- ⊙ Jeigu atsiranda klinikinių simptomų.
- ⊙ Lytiškai aktyviam jaunimui.
- ⊙ Jeigu lytiniam partneriui (-ei) pasireiškė LPI simptomų arba jeigu jam (jai) diagnozuota LPI.
- ⊙ Po nesaugių (be prezervatyvo) lytinių santykių su nauju (ar atsitiktiniu) lytiniu partneriu.
- ⊙ Dažnai keičiantiems lytinius partnerius.
- ⊙ Asmenims, patyrusiems lytinę prievartą.
- ⊙ Nėščiosioms.
- ⊙ Rizikos grupių asmenis: seksualinių paslaugų teikėjams ir jų klientams.

Išleido:

AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

V. Kudirkos g. 27, Naujoji Akmenė
Tel. (8 425) 37539

El. paštas: sveikatos.biuras@akmene.lt
Internetinė svetainė: www.akmenesvsb.lt
<https://www.facebook.com/akmenesvsb>

LR sveikatos apsaugos ministerijos lėšomis

AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

LYTIŠKAI PLINTANČIOS INFEKCIJOS

*Kai įsimyli, norisi dalintis viskuo: įspūdžiais,
bučiniiais, šiluma...*

*Tačiau geriau nesidalinti –
lytiškai plintančiomis ligomis!*